

Verzonden: donderdag 23 februari 2023

'Kwik in het Groningengas'

Geachte raadsleden,

Onlangs is er een nieuwsbericht verschenen over kwik in het Groningengas. Op 12 januari 2023 stond er een artikel in het Dagblad van het Noorden (DvhN) omtrent het verzwijgen van kwik in het Groningengas door de partijen in de Maatschap Groningen (NAM, Exxon, Shell en de Staat). De Maatschap hield in de periode 2012-2014 bewust hun bevindingen over verhoogde kwikconcentraties in gasleidingen achter. Dit uit vrees voor reputatieschade en hoge kosten. Tevens is er geen melding gemaakt bij de toezichthouder. Deze berichtgeving heeft geleid tot Statenvragen.

Op 13 januari 2023 heeft staatssecretaris Vijlbrief een brief aan de Tweede Kamer gestuurd, waarin hij refereert aan het artikel in het DvhN en aangeeft dat SodM al sinds juni 2022 onderzoek doet en het RIVM opdracht heeft gegeven naar de mogelijke gezondheidsrisico's. Naar aanleiding van de Statenvragen en de brief van de staatssecretaris heeft de regio een gezamenlijke brief (zie bijlage) naar de staatssecretaris gestuurd, waarin we voorstellen om als regio in gezamenlijkheid:

1. Aan de staatssecretaris te vragen om een onafhankelijk onderzoek te doen die antwoord geeft op de vraag wie binnen de Maatschap Groningen op welk moment wist van de hoger dan verwachte kwikconcentraties en wie vervolgens waarom welke afwegingen heeft gemaakt.

De regio is bezorgd, omdat uit de berichtgeving in de pers het beeld is ontstaan dat de bij de exploitatie van het Groningenveld betrokken partijen niet transparant zijn geweest over hoe zij destijds risico's afwogen en de toezichthouders kennelijk niet de gelegenheid boden om een afweging te maken of onderzoek te doen. Deze bezorgdheid wordt enerzijds verder vergroot door de dubbelrol van de rijksoverheid, omdat de Staat mede-exploitant is van het Groningenveld. Anderzijds is zij ook verantwoordelijk voor de normstelling en toezicht. Dit onafhankelijk onderzoek kan parallel lopen aan het onderzoek momenteel door SodM en RIVM wordt verricht.

2. Van de staatssecretaris te vragen dat hij de Regeling gaskwaliteit zodanig wijzigt dat de minimalisatieverplichting voor kwik ook uitgewerkt wordt in een wettelijk voorschrift over de samenstelling van gas. Dat is nu niet het geval.

Kwik is een zogenoemde Zeer Zorgwekkende Stof (ZZS). Emissies van kwik moeten vermeden worden. Is vermijden niet mogelijk, dan moeten emissies zoveel als mogelijk teruggebracht worden. Deze minimalisatieverplichting is op dit moment niet uitgewerkt in een wettelijk voorschrift over de samenstelling van aardgas. Volgens de regio dient de Rijksoverheid dit alsnog te doen, bijvoorbeeld door de op de Gaswet gebaseerde Regeling gaskwaliteit te wijzigen.

Naar aanleiding van de regionale brief zijn er deze week artikelen verschenen in het DvhN en op RTV Noord:
<https://dvh.nl/groningen/Regio-wil-weten-van-Vijlbrief-wie-op-welk-moment-wist-van-de-hoge-concentratie-kwikverontreiniging-in-aardgas-Groningen-28259406.html>
<https://www.rtvnoord.nl/nieuws/1000225/onderzoek-sodm-niet-voldoende-groningen-wil-extra-onderzoek-naar-kwik-in-aardgas>

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Inge Jongman

Aan het ministerie van Economische Zaken en
Klimaat
t.a.v. de heer J.A. Vijlbrief
Postbus 20.401
2500 EK DEN HAAG

Datum : 21 februari 2023
Documentnr. : 2023-020267
Dossiernummer : K13564
Behandeld door : A.C. Roggen
Telefoonnr. : (050) 3164872
Antwoord op :
Bijlage :
Onderwerp : Kwik in Groningengas

Geachte heer Vijlbrief,

U ontvangt deze brief mede namens de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Oldambt, Eemsdelta, Het Hogeland, Groningen, Midden-Groningen, Westerwolde, Westerkwartier, Pekela, Veendam, Stadskanaal, de waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's en de veiligheidsregio Groningen.

In het Dagblad van het Noorden (DvhN) van 12 januari 2023 stond een artikel over '*NAM meldde kwik in aardgas niet*'. In het artikel wordt genoemd dat de partijen in de Maatschap Groningen (NAM, Exxon, Shell en de Staat) in de periode 2012-2014 bewust hun bevindingen over verhoogde kwikconcentraties in gasleidingen niet naar buiten hebben gebracht uit vrees voor reputatieschade en hoge kosten. Ook hebben ze geen melding gemaakt bij de toezichthouder. Op 13 januari 2023 heeft u een brief aan de Tweede Kamer gestuurd waarin u refereert aan het artikel in het DvhN en aangeeft dat SodM al sinds juni 2022 onderzoek doet en het RIVM opdracht heeft gegeven onderzoek te doen naar de mogelijke gezondheidsrisico's.

Wij zijn bezorgd omdat uit deze berichtgeving in de pers het beeld ontstaat, dat de bij de exploitatie van het Groningenveld betrokken partijen niet transparant zijn geweest over hoe zij destijds risico's afwogen en de toezichthouders kennelijk niet de gelegenheid boden om een afweging te maken of onderzoek te doen. Onze bezorgdheid wordt enerzijds verder vergroot door de dubbelrol van de rijksoverheid omdat de Staat mede-exploitant is van het Groningenveld, anderzijds omdat zij ook verantwoordelijk is voor normstelling en toezicht.

Wij vinden het daarom als gezamenlijke Groninger overheden van groot belang, dat met een onafhankelijk onderzoek antwoord gegeven gaat worden op de vraag wie op welk moment wist van de hoger dan verwachte kwikconcentraties en wie vervolgens waarom welke afwegingen heeft gemaakt. Dit onderzoek kan parallel lopen aan het onderzoek dat momenteel door SodM en RIVM wordt verricht. Wij roepen u op om dit onafhankelijk onderzoek op korte termijn uit te voeren. Onze inwoners hebben hier recht op.

Daarnaast roepen wij u op om de Regeling gaskwaliteit zodanig te wijzigen dat de minimalisatieverplichting voor kwik ook uitgewerkt wordt in een wettelijk voorschrift over de samenstelling van gas. Dit is nu niet het geval en dat is een tekortkoming.

Immers kwik is een zogenoemde Zeer Zorgwekkende Stof (ZZS) en emissies van kwik moeten vermeden worden. Wanneer vermijden niet mogelijk is moeten emissies zoveel als mogelijk teruggebracht worden. Deze minimalisatieverplichting is op dit moment niet uitgewerkt in een wettelijk voorschrift over de samenstelling van aardgas. Wij zijn samen met de andere Groninger overheden van mening dat u dit alsnog wettelijk moet vastleggen.

Vanuit het perspectief van veiligheid en gezondheid van onze inwoners en andere afnemers gaan wij er van uit dat u gevolg geeft aan de twee oproepen in onze brief.

Wij vertrouwen er op u langs deze weg voldoende te hebben geïnformeerd en zien uw reactie graag tegemoet.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Mede namens

Burgemeester en Wethouders van de gemeenten

Oldambt, Groningen, Eemsdelta, Het Hogeland, Midden-Groningen.

Westerwolde, Westerkwartier, Pekela, Veendam en Stadskanaal,

Het Dagelijks bestuur van de waterschappen

Noorderzijlvest en Hunze en Aa's,

Het Dagelijks bestuur van de veiligheidsregio Groningen.

, voorzitter.

, secretaris.